

AP3s arbete med miljö- och etikhänsyn

Beslutad av VD april 2011

Detta PM är ett komplement till den av styrelsen beslutade ägarpolicy och innehåller en mer utförlig beskrivning av hur AP3 arbetar med miljö- och etikhänsyn.

Hänsyn till miljö och etik

Enligt förarbetena till lagen om allmänna pensionsfonder (2000:192) framgår det att fondens övergripande mål är skapa en hög avkastning till låg risk. Etik- och miljöhänsyn ska tas i placeringsverksamheten utan att ge avkall på det övergripande målet.

Syftet med AP3s policy på detta område är att påverka de företag som fonden investerar i att ta ansvar för den miljöpåverkan och den sociala inverkan bolagets verksamhet kan ha.

Hänsyn till etik och miljö är en förutsättning för att ett företag ska kunna drivas i enlighet med ägarnas långsiktiga intressen. Därför är dessa frågor en viktig del av det arbete som AP3 bedriver inom ägarstyrningsområdet. AP3 verkar för att säkerställa att ledningen för de företag som fonden investerar i identifierar och hanterar sociala och miljömässiga risker på ett sätt som skapar värde för aktieägarna.

AP3s värdegrund

Som en del av det svenska pensionssystemet bygger AP3 sina principer om engagemang, agerande och krav på förändring på samma värdegrund som den svenska staten. I denna är, demokrati, alla människors lika värde, den enskilda människans frihet och värdighet, en hållbar utveckling, centrala delar i enlighet med skrivningarna i Regeringsformen.

Svenska statens värdegrund kommer också till uttryck, dels genom de internationella konventioner som Sverige har undertecknat, där ibland konventioner om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt, korruption och inhumana vapen, dels genom det stöd som Sverige ger till initiativ såsom FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella bolag, samt även genom

Sveriges ställningstaganden i folkrättsliga frågor. Tillsammans med den svenska statens värdegrund utgör de Internationella konventioner väsentliga instrument för AP3 i arbetet att ta miljö- och etikhänsyn.

I sitt arbete med miljö- och etikhänsyn i placeringsverksamheten utgår AP3 från att alla konventioner som Sverige har undertecknat är lika viktiga och därmed ska följas. Denna utgångspunkt stöds även i beslut och uttalanden från olika FN-organ som poängterar att de mänskliga rättigheterna är universella, odelbara, ömsesidigt beroende och relaterar till varandra och inte går att inbördes rangordna. Genom att knyta AP3s krav till internationella konventioner och genom att samarbeta med andra i samma syfte, kan fonden bli en del av en internationell samverkan på den internationella finansmarknaden som säkerställer att konventionsbrott påtals. Därigenom kan konventionerna ges ökad genomslagskraft.

AP3 utgångspunkt är att de företag som fonden äger aktier i följer internationella konventioner och överenskommelser som Sverige har undertecknat. För företag verksamma i Sverige förutsätter AP3 att de följer svensk lag.

AP3 anser att företagen själva har ett ansvar att följa de internationella konventionerna oavsett om dessa är riktade till stater, till enskilda eller till företag och organisationer. Ansvaret gäller dessutom oavsett om de länder där företagen verkar har undertecknat konventionerna eller har en svagare rättighetslagstiftning.

AP3 tillämpar miljö- och etikhänsyn i kapitalförvaltningen i första hand genom aktiv ägarstyrning. I enstaka fall, som definieras nedan kan bolag som inte uppfyller kraven i fondens ägarpolicy komma att avyttras ur portföljen.

Arbetsmetod för att integrera miljö och etikhänsyn
AP3 har utvecklat en systematisk process för att inte-

grera miljö- och etikfrågor hänsyn hänsyni fondens placeringsverksamhet. Denna process består av två delar:

1. Etisk genomlysning för att undersöka om något av bolagen i fondens aktieportfölj bryter mot internationella konventioner.

2. Etisk riskanalys för att kartlägga företagens exponering för miljömässiga och sociala risker och hur väl företagen hanterar dessa risker.

Denna process är utformad för att säkerställa att AP3 inte har investeringar i bolag som bryter mot internationella konventioner samt försäkra att fonden har goda kunskaper om de miljömässiga och sociala riskerna i de företag som fonden har en väsentlig ägarandel i. Om brister upptäcks, inleder AP3 en dialog med företaget.

Etisk genomlysning och utslutning

AP3 genomlyser den noterade aktieportföljen för att undersöka om något av de bolag fonden är delägare i bryter mot internationella konventioner. Om ett bolag misstänks ha gjort sig skyldig till allvarliga brott mot internationella konventioner undersöks sakförhållandena. I de fall fondens undersökning visar att allvarliga brott har begåtts uppmanas bolaget att vidta åtgärder för att förhindra att brottet upprepas. Genom att använda sitt ägande för engagemang, agera mot kränkning av konventioner och ställa krav på förändring, kan AP3 göra skillnad. Om denna dialog inte ger något resultat och det finns anledning att tro att bolaget kommer att fortsätta att bryta mot internationella konventioner kan AP3 komma att avyttra aktierna i bolaget.

Med brott mot internationella konventioner avses exempelvis:

- Systematiska kränkningar av mänskliga rättigheter, såsom dråp, tortyr, frihetsberövande, tvångsarbete, de värsta formerna av barnarbete och handel med barn.
- Allvarliga kränkningar av individers rättigheter i krig eller konfliktsituationer.
- Överträdelse av internationella överenskommelser på miljöområdet.
- Bolag som producerar vapen som bryter mot icke-spridningsavtalet, Ottawakonventionen rörande landminor, konventionen mot klustervapen eller

konventionerna mot biologiska och kemiska stridsmedel.

I de fall Sverige har lämnat en avsiktsförklaring om att underteckna en konvention kan AP3 besluta att agera som om undertecknande redan skett.

Etisk riskanalys

AP3 verkar genom aktiv ägarstyrning för att de företag som fonden investerar i har ett systematiskt arbetssätt för att identifiera etiska och miljömässiga risker som deras verksamhet utsätts för. AP3 verkar för att företag har riskledningssystem för att hantera eventuella uppkomna incidenter samt att de har en så kallad uppförandekod. Detta gäller i synnerhet företag vars verksamhet innebär betydande miljöpåverkan eller som har produktion och/eller upphandling i länder där den lokala regeringen saknar viljan eller förmågan att säkerställa efterlevnad av grundläggande internationella regelverk avseende mänskliga rättigheter, arbetstagarnas rättigheter, korruption och miljöhänsyn.

Med uppförandekod avses ett koncernövergripande regelverk och ledningssystem för hantering av miljö- och etikhänsyn. En uppförandekod bör bland annat uppfylla följande krav:

1. *Transparens.* Kodens grundläggande principer bör kommuniceras öppet till aktieägare och övriga intressenter. AP3 har dock respekt för att det i vissa fall kan vara lämpligt att låta mer detaljerade riktlinjer stanna inom företaget. Det är också av stor vikt att regelverket kommuniceras tydligt till alla anställda inom koncernen.

2. *Uppföljning och kontroll.* För att uppförandekoden ska vara effektiv och trovärdig krävs en regelbunden uppföljning av kodens efterlevnad.

3. *Rapportering.* För att uppförandekoden ska kunna utvärderas av aktieägare och andra intressenter bör företagen ha en fullgod extern rapportering av kodens innehåll, rutiner för uppföljning samt relevanta nyckeltal. En bra utgångspunkt för denna rapportering är Global Reporting Initiative (GRI), som är ett FNs initiativ för att ta fram en internationell redovisningsstandard inom miljö- och etikområdet).

AP3s etiska riskanalys fokuserar på de bolag där fonden har en förhållandevis stor ägarandel, vilket i första hand är svenska bolag.

Gemensamt Etikråd för utländska bolagsdialoger

Första till Fjärde AP-fonderna samordnar arbetet med miljö- och etikfrågor i de utländska bolag som fonderna äger aktier i via ett gemensamt Etikråd. Stora delar av AP3s etiska genomlysning av den noterade aktieportföljen sker inom ramen för Etikrådet. Respektive fond har en representant i rådet.

Fondernas samarbete utgår från en systematisk genomlysning av fondernas aktieportföljer i syfte att identifiera och granska kränkningar av internationella konventioner. Etikrådet verkar för att företag dels ska upphöra med kränkningar av konventioner och dels implementera förebyggande koncernövergripande system för att undvika framtida kränkningar.

Genom samordning med andra ägare kan den aktiva ägarstyrningen bedrivas mer effektivt. Etikrådet försöker samarbeta med andra ägare där så är lämpligt och möjligt. Samordningen av fondernas arbete på detta område innebär att internationella investerare får en stor samarbetspartner i Sverige när det gäller aktivt ägaransvar i frågor kopplade till etik och miljö.

Hållbara investeringar

AP3 investerar i bolag som bedöms kunna bidra till fondens övergripande mål om hög avkastning. I många fall är en genomtänkt strategi för miljö- och etikfrågor en förutsättning för att bygga starka varumärken och bevara företagets goda rykte. Detta är i sin tur helt nödvändigt för att säkra företagets långsiktiga kapitalförsörjning. Fondens övertygelse är att välskötta bolag är långsiktigt bättre investeringar. För många bolag utgör miljö- och etikfrågor dessutom affärsmässiga möjligheter genom att tex utveckla hållbara produkter/tjänster och därmed erhålla konkurrensfördelar.

AP3 verkar för att noterade bolag och private equity-förvaltare ska tillämpa Global Compacts principer.

FNs principer för ansvarsfulla investeringar

AP3 har undertecknat FNs principer för ansvarsfulla investeringar (PRI - Principles for Responsible Investments) som syftar till att uppmuntra investerare att integrera miljömässiga, sociala och ägarstyrningsaspekter i sin finansiella analys- och beslutsprocess. AP3s arbetar för att gradvis implementera dessa principer i förvaltningen samt att uppmuntra andra investerare att underteckna principerna.

Rapportering

AP3 anser att transparens är viktigt för att bygga förtroende för fondens arbete. Fonden rapporterar årligen om sitt aktiva ägararbete i dels en separat ägarrapport, dels i fondens årsredovisning. Därtill redovisar Etikrådet sitt arbete i en årsrapport.